

pominutí nebylo jako takové ani pocitováno. Jinak ale stačí ke skutkové podstatě zločinu dle § 93 tr. zák. po stránce objektivní každé jednání, jímž kdo omezován je v užívání své osobní svobody, zejména tedy ve volnosti pohybu a ve výkonu vlastní volby místa pobytu. Skutková zjištění napadeného rozsudku nikterak nenásvědčují správnosti stanoviska, s něhož posuzuje případ zmateční stížnost. Dle těchto zjištění šel kritického dne městem H. průvod lidí, demonstrujících se šibenicí proti drahotě. Sotva P. na pokřik dětí, aby šel ven, vykročil ze stavení, hodil mu obžalovaný z průvodu na krk provaz, visící na šibenici, zatáhl smyčku a nařídil ostatním v davu táhnouti; P. považoval to z prvu, jak již uvedeno, za pouhý žert, když však začali smyčku stahovati, sejmul si ji násilím s krku. Ze stavu věci takto zjištěného, zejména z té okolnosti, že obžalovaný P-ovi smyčku provazu na krku zatáhl a nařídil ostatním z davu táhnouti, tito pak že začali smyčku opravdu stahovati, P. pak že si ji sejmul s krku násilím, je patrné, že omezení jeho osobní svobody nebylo ani tak nepatrným, aby překážky, jí kladené, byly mohly kýmkoli beze všeho býti přemoženy, ani nebylo omezeno na tak krátkou dobu, aby nebylo jako takové pocitováno. Nalézací soud proto jednání obžalovaného právem podřadil skutkové podstatě zločinu dle § 93 tr. zák.

Čís. 879.

Úplná opilost vylučuje sice zlý úmysl po rozumu § 1 tr. zák., nevylučuje však úmyslu, směřujícího k uskutečnění určitého protizákonného účinku (na př. uvést toho, komu vyhrožováno, ve strach a nepokoj).

Lhostejno, že strach a nepokoj, vzbuzený výhrůžkou pachatelovou, (§ 99 tr. zák.), po krátké době pominul.

(Rozh. ze dne 3. června 1922, Kr II 835/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského soudu v Opavě ze dne 16. června 1921, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přestupkem dle § 523 tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost obžalovaného dovolává se číselně zmatečnických důvodů čís. 5 a čís. 9 lit. a) § 281 tr. ř. Po stránce formální vytýká, že výrok nalézacího soudu, že skutková podstata zločinu § 99 tr. zák. jest objektivně prokázána, jest v rozporu s dalším výrokem, že stěžovatel spáchal trestný čin v úplné opilosti, v níž si činu svého vědom nebyl. Vytýkaného rozporu tu není. Dlužno rozeznávat mezi zlým úmyslem, t. j. úmyslem bezprávným ve smyslu § 1 tr. zák. a úmyslem v obvyčejném smyslu slova. Stav úplné opilosti nečiní opilého neschopným, rozhodnouti se pro určité jednání, a nevylučuje, že jednání spitého jest úmyslné, směřující k uskutečnění určitého protizákonného účinku. Co úplné opilství ochromuje, není vůle pachatele, nýbrž schopnost jeho, rozpoznati bezprávnost činu nebo říditi jednání podle správného rozpoznání. V důsledku toho uvádí trestní zákon v § 2 — poukazuje slovem »proto« k § 1, kde se pro přímý zlý úmysl předpokládá, že zlo bylo přímo rozváženo a zamýšleno — úplné opilství mezi příčinami, které zlý úmysl vylučují a pro které

proto čin neb opomenutí osoby úplně spité za zločin se nepřičítá. Není proto vnitřního rozporu mezi výrokem nalézacího soudu, že stěžovatel byl v době spáchání trestného činu úplně spit a tím, že nalézací soud zjišťuje, že stěžovatel vyhrožoval Z-ovi v úmyslu, by ho uvedl ve strach a nepokoj. Jelikož rozporu mezi oběma výroky není, nebylo zapotřebí uvést důvodů, z nichž nalézací soud přes výrok onen dospěl k výroku tomuto. Zřejmě bezdůvodnou je další výtku, že nalézací soud neuvádí důvodů, z nichž výhrůžku úplně zpitého stěžovatele považuje za způsobitou, vzbuditi důvodnou obavu, a z nichž zejména má za to, že Z. mohl se obávat, že stěžovatel netoliko mu natluče, nýbrž ho zabije. Nalézací soud opírá výrok, že Z. měl strach, že stěžovatel mohl by provést čin, jímž mu pohrozil, totiž že ho zabije, dle rozhodovacích důvodů předpokladem, že Z. byl bezbranným, a že chováním dělníků, zejména výhrůžkou stěžovatelovou byl uveden v nepokoj. Tím nalézací soud poukazuje zřejmě ku předchozím zjištěním, že stěžovatel a jeho společníci vráželi lokty do Z-a, že mu sprostě vynadali, že šli za ním, že mávali holemi, že ho stěžovatel popadl za rameno, že ho držel a vyhrožoval, »co bys teď mohl dělati, český pse, kdybychom tě teď zabili.« Tím jsou, a to dosti přesvědčivě, odůvodněny oba výroky shora zmíněné. Dlužno zejména přisvědčiti nalézacímu soudu, odvozuje-li ze skutečnosti, že Z. očekával uskutečnění zla, jímž bylo hrozeno, z důležitosti tohoto zla, z bezbrannosti Z-a a z dřívějšího chování stěžovatele a jeho společníků způsobilost výhrůžky, vzbuditi důvodnou obavu. Závěru na tuto způsobilost výhrůžky nebrání ani skutečnost, že pachatel byl úplně zpit, ani, že Z. šel klidně dále, a sice kus vedle pachatele, ani, že pachatel pak prosil o prominutí. Opilost ubírá ovšem člověku sil a pevného postoje a ulehčuje takto obranu proti útokům osoby zpité; ubírá však opilému také klidnou rozvahu a schopnost poznati, jaké následky mohou povstati z toho neb onoho útoku, činí ho popudlivějším a odvážnějším a svádí ho, aby při obranných činech osoby, na niž útočí, od útoku neustal, nýbrž útok stupňoval. Opilost stěžovatele — útočníka — nezbavila proto výhrůžku způsobilosti, vzbuditi důvodnou obavu, nýbrž činila naopak obavu spíše ještě důvodnější, to tím více, že ve společnosti stěžovatelově byli dva jiní muži, o nichž, třeba že se výhrůžky samé nesúčastnili, bylo Z-ovi vzhledem k dřívějšímu jejich chování předpokládati, že jsou se stěžovatelem za jedno a po případě stěžovatelů přispějí na pomoc. Způsobilost pohrůžky, vzbuditi důvodnou obavu, dlužno pak posuzovati dle okolností, jaké tu byly v době, kdy bylo hrozeno. Z ustanovení druhého odstavce § 100 tr. zák., že delší trvání trapného stavu, násilím anebo nebezpečnou pohrůžkou vyvolaného, podmiňuje vyšší sazbu trestní, plyne, že skutková podstata § 99 tr. zák. není vyloučena tím, že strach a nepokoj po krátké době pominuly; nezáleží proto na tom, že po výhrůžkách Z. šel nějaký kus cesty klidně se stěžovatelem, který ho při tom prosil o prominutí, poukazuje na svoji opilost; pozdější tyto okolnosti jsou tím lhostejnější, kdyžť nalézací soud zjišťuje, že teprve k domluvám Z-a stěžovatel dal se ukonejšiti a muži upustili od Z-a.

Čís. 880.

Neoprávněné přisvojení si součástek výzbroje a výstroje vojenské v době převratové jest krádeží.